

דיוען פרויס ווארדע וויא זיך יעצט הערויס-
שטערט. נור דארום געווארמט דאמיט פון
ברויטליכען מאלדע צייט אונד געלענענדיש
דען, פון דען ווערן דאס פאך צו ערלערנען יעצט
נעהט מאן דאראן, דען ווערן דאס מאלדענדי-
שאפט צו פערבישען. דורך דאס אין רוסיאלאנד
אנגעארבעטען געטלאסונד דער בייא דען נאטא-
דען בעשאפטענדישע ווערן געהען אין אדעסאט אינד
אימענדיג הונדערטע פון מענשען אונד פאמי-
ליען דעם גאסטען עלערע ענטנענען אונד מאן
איז וועגן איהרע טרויערן האנד זעהר
בעזארגט.

ה א פ ר א ט ה פ ר א פ ע ס א ר
א ר ל ט (ה) דער בערלינגער וועגער פרא-
פעסאך דער אינגעוויילונדע איז פארגעסערן
געשארטע דער פערבישענע געהארטע צו דען
בעליבטעסטען אונד הימאנטען ארצען זינדען
צייט אינד אז מאנכער, דער דעם שווערען
שאפט, דעם אינגעוויילונדע פון אימער בע-
הייבט צו וויין גלויבטע פאנד בייא איהם הייליג.
פראפעסאך ארלט וואר איך זאנטט אין מענשען,
פרינד אינד פערדאמטע זינדען ערשטארבענע
נייסט, דער צווישען מענשען אונד מענשען איבער-
שיקט מאכט. ווייל זא פערשיידענע גלויבנס-
בעהענדישע אונד אונדערען ער אימערטע זיך
אפט אין דיעזער בעזעהנדיג מיט איינפלינגעס בע-
הייערן איבער מאכט זינדען פאם אנטיעמיסטישעס
אונד פערשיידענען פארגענען - האפדאט פראפע-
סאך ארלט האט ווארענד זינדע ביינאע 40-יא-
רען פראסס פונשפוינדע שטאאר-אפעראצא-
נען איינפעהרט. ער שטארבט אום אלטער פון 75
יארען.

מ א ר ד א ו נ ד ז ע ל ב ס ט מ א ר ד
פ ע ר ז ו ר ד (ה) אין סאארדווארדער ווע-
געברענען מאכט וויא אינד געשריבען ווערן,
פארגענע בעהענדישע פער פון זיך דענען דאס
שווארען איינעם דארטען האנדעסדוואקאטען
וואר מיט היינעם זינדען מאנע פערדאכט דער
איהר און היראטא פערשפאך, פיר דען פאלל
אלס איהר שוואגער איהם איינען אסמען פער-
שאפט ווערדע דיעזעס איבעראיינאממען וואר-
דע שייטליך איבער מאכט אינד באלד בעפאנד זיך
זע זינדע שטערבונג בעפעסטעט וואר, ערקלארטע
דער זינדע מאנן זיך דאס זאכע איבערלעגט צו הא-
בען אינד זיך ווארש צוויקונעהמען צו מיסטען דאס
זינדע דאמע ווארלטע זיך און איהרעם ברייטנאם
דאכען, פערטע נענען דענווערן איינע רעוואלוציע-
שיס אב אונד ווארדע ניר דורך דאס דאצווישענע
טרעטען איינעם איהר בעפריינדעטען ארצעטע

פ א ל ל י ע ט א ו

ערישטארטע פאמירענליקה.
(ווארע בענענעהייס אום דעם רוסיש-יידישען לעבען.)
(2-טע פארשעצונג.)
דאס פייא זאכטע טיך אין דעם אבערדונקעל צו
בעראטען.
עס איז נישט פון הויז, אנטוואקסעט זא, וואויס
פאנען זאכע?
אין פאסטע וויסטען, ווער דען מאנן איז, ווערער
יענעס צימסער אינע האט, זאס אויף דאס נאכטען הינד-
אויסנעהט, שטראך אויך, אינדעם איך נאך דער ווישע הינד-
ווערן, וואך נאך מיניער אנויכט דאס צימסער דעם אונדע-
קאנטען זיך בעפאנד.
דאס הייז געהארט נישט מיר, אנטוואקסעט דא
ווישהין. - איך האבע איהן בלאס אין מינעה אונד
קאסט. - ער מאנען, נאך דער איהר פראנט, אונד
זאלאסט זיך בעפאנד.
"וויא זא אום ער בייא איך, אין קווארטער?"
"ניין, ער האט עס אין איינערע מינעה."
ווארע ער שאן לאנגע בייא איך?
וויס זינדע ערקונשט, עשווא צווייא מאנאמען, מאן
האט איהרע איינע נאנצע שאאר הערנערעכען, וויא עס
הייסט."
ווער איז ער דען, ווארע?
"דאס קאנן איך נישט וויסטען, וויא עס שיינט, וער
וויס הער."

דאראן געהינדערט, דאס מארדוואפע נענען דאס
אינגענע ברוסט צו רויסטען, דער ברייטנאם וואר-
דע, שווער פערלעטעט, אינס שפיטאל, דאס ברוסט
אבער אין דאס אנטעוויכונגעפאנענעם בע-
פארדערט.
* (א א י ו ע ר ד ב ע ב ע י א י א ו א נ -
ג א ר ד) א י ו ע ס פ ר י א א אונד אומגעבונג
ווארדע אום לעטצע פריטאט אין שוואכע ערד-
בעבען פערשפראט, אין פאלגע דער ערשטערונג
צערבראכען פיערע פונשטעטישען אונד זנד ביל-
דער אן דען וואנדען אין העפטע בעוועגונג נע-
רמעהען, און מאכען ווארענען ווארדען דאס מא-
בעל הרבאיינאנדער געווארען.

צור גע שיכטע דער גרויס פון באווא-אייפאלד,
פון דער ווי איינען מירען אברויס (זאמטט
איינער אילויסטראצאן) אין אינדער זינטסטען
פרייטאנטער פערשעפערליכען. מהילען ווי
היער נאך דעם בעריכטע אונדערעם פריינדעס, דעם
הערן גייטאנט ארמין דאווער, נאך דאס פאל-
נענדע מיט.

איינער דער הערצלאועטען גייטליכען, מיט
וועלכען מאן דאס סאכאטארע (איינאם, וואר
דער מאך אדעקאטארע צי נ צ ע ר י, דעסטען
נאמען זא נאך הישע מיט אינאיינשפערליכער
ביטערקייט נענען, וועגן זא צום ביישפעל אום
שבת זיך און דעם הארען ווארדע צום זאמטעס-
דעסטע פערזאמטען, ווארדען זא נאר אפט
אומרינגט אונד אסאויאנדענעאנט א פריטאט-
אבער נונד דער גייטליכע פון ווי צו הייז אום
צו אונטערזען אב דאס פרייט נישט בעסטערע
הילדער אונדלעגט זאט, אב קין וויכעס מיטשוד
איה דעם טיישע זינדע, איהר אב דא שבת ליכטער
ניכט אונדענעט זינד, אום זאנטאן מערדעטען
זיך דאס סאכאטארע אין דער הענעל סראנק,
אדער ענטפערטען זיך פאם ארשע, אום ניכט אין
דא קייבט געהען צו מיסטען און ברייטע טאנע-
מיסטען דאס קראיא צוהייע געברעבענען זינדען אינד
מאדען דאס קייבט בעווען, ווארענע דע ברויט
ליכען אסערן פארצטרעטען דיעזע מיט גראסער
געשיקליכקייט דאס פאם גייטליכען ערהאלטע
אבערדאמאל אין איהרע שרעע, אינד דאס סאלא-
דא, שארא, עסטער אינד רעבעקא ווארען שטאלן

זי וואר בעמעקען היער איסרוקקליך, דאס הייער
נאמען אין נאר קיינעם צוואסענראנגע מיט דענענדישען
דעם שבת צו צו שטעהט, יענע ווארדען אום א-
ב א פ א נ ע ר זענענען ווארענע אונדען ניש א-
רען נאמען פאם שבת, דען זא אום געהימען פיערען,
ערהאלטען.

איז נאך נעמאנד בייא איהם? פראנטע איך דא
פייא ווישער.
"איך האבע נעמאנדען בעמעקען."
קאנן מאן נישט צו איהם העינענען?
"וויא איך בעליבטע."
איך באס דא, מיר דען איינאנג צו ציינען אונד
פראט זאלליך אין דאס שטער, איהר דעם מיט בראנטע
אייך ליכט, דאס ענטפערלאדען פון אייסען ווארען צו
דער מיטעסחאטען האסטען בענען זינדען זאלאטענאסטעל
אב געוואקסען אונד נינג אין זינדעם שלאסראקק מיט
זאשען שרופטען אום צימסער איה אונד אב, אלס ער טיך
ערבליקקעט, שאנד ער מיט צווייפאלנדער מינען שוילד,
בעשייטע טיך פון און בען בוז אונדען, אונד רוקט מיט שטא-
קער, צימסערנען שטימטע אויף רוסיש:
וואס ווארען זא?
איך דאמטע איינע קאלטע בענענונג פארענענען,
הען, אבער דא איך ענטפערסטען וואר, מיט דיעזע אלטען
זאלאטען נאחער בעכאנטע צו ערדען, לענטע און מינען
היט אום פעסטע, אונד ענטפערט טיך האנע אימשהאנדע
אויף איינען שוהל. דער אונדעקאנטע שיען זיך איבער
מינע אונדעפאנענעהייס צו ווארענען; ער בלייבט מיטשען
אום צימסער שטעהן אונד ווענדעט דאס אוינע נישט
סאן מיר.
איך ווישע צו איך, אנטוואקסעט איך אין אונדער
יידיש-ווישען מינדאט.
דא לויטע דער טומטערשאכע בערוהענען איהן
אייך ווענען; אבער ער בלייבט אימער נאך פאך מיר צוויי-
פעהאפט שטעהען.

אונד גליקקליך, וועגן זא צו הייע דאס אסטער-
בראך ציינען קאנטען אונד דען פאסטער דאמיט בע-
רוהענען, דאס זא קין "אבערדאמאל" צו זיך נע-
נאסטען האבען.
"נאסט בעשאפטע אבער דאנן איך דען
באזען פשאפטען" זא ערצאהלען דאס סאכאטא-
ויער. "איינעם זאנטאנס, אלס ער געראדע פון
דער האנצע העראב נענען דא סאכאטארע
וועטערטע אונד העטצעט, ווארדע ער פלאטצירן
פאם שלאנע געמארשען, ער ווארדע אין זינדע
ווארונג געשראנקען, וואך נאך איינע אנדערע שאנד-
ליכע קראנקייט זינדע אייפאלונג היעריש-יהרעט;
דא ווישע פראסען איהן נאך זיך לעבען, אין
צווייטער שלאנ מאכטע זינדעם לעבען אויך ענדע.

ווארענע זינדע ענטוועלענען קראנקייט
ליעס ער דערנאכט דער סאכאטארע צו זיך רוי-
פען אום איהן אום פערציהינד צו ביטען פיר דאס
פיעלען לידען, דאס ער זינדען געשרייען אונדערהאן,
דער ראכטי אבער אנטוואקסעט; ער מאנטע
ניכט פערציהייען, זא האנע ער (צינעציר) אום לע-
בען וויא.

איינענארטישע ווינעבירדער

פון א. סערל אום נעמע.
(פארשעצונג.)

דיעזע ענישע שטארט איז אין צווייא
טהייע, איראפאישע אינד, "איינשעס" פער-
טעל געטהיילט.
דאס איראפאישע פיערטהע איז זעהר שאן
געבויט אינד דער ערשט צענדליגע גלויבט, אין
דען הייערן זאמטערווילען צו זעהען, דאס אירא-
פאישע פיערטהע לעגט אום מערען, אן דער אסט-
זייטע גענעטעס און דען ווען פאמאל אונד אן
דער וויזשע עס דאס מיטערהאלדישע מערען.
היער ניכט עס איינעהאלטענאט פיעלע גיאם-
טען לארען, מאפען, אינד לויטהייערן, דיעזע זעהר-
דען זעהר פון דען איינשען פאסט נאר ניכט
בעזעהט, זאנדרען פון דען מאסטעהאלטען הרב-
ווערען אין אינשוד געמאסטען אינד זנד זאן
וויא נישט געפאפעט.

דאס איראפאישע בעוואהנע פאסט-סארי
זנד גראסענעהייל אטאליענע; הייע אונד דאס
פירטע מאן איך ענדהאנדע, פראנצאנען, היישען,
גריעכען אונד טירקיש-שאנאלישע ווערן לעצע.
טערע זנד הייער אין איינע אונדאל פון 24 פא-
מיליען.
דאס אראבישע פיערטהע איז בעדייטענר
גראסער, אלס דאס איראפאישע אונד מער

איך ווישע צו איך, ווערערהאלטע איך, אונד
דעסאלב פאסטע איך צו איך, אונד איך נאנטע איהם
פליען נאמען אונד פאמיליע.
"איך האבע נישט דאס ערען, איך צו קענען, אום-
ווישעטע ער קאפט.
איז איך נישט נאטהינד, עווערדעטע איך, פיעלייכט
לענען וויא אום איינאנדער נינען קודעס קענען, ווארעל
איהר איך נישט רייכער זענען; איך נענדעקע איך נישט
זא באלד צו פיעלאסטען.
ער זעצטע זיך איך איינען שפיהל נענענאכער
אן דען טייש, אויף וועלכעם איינען ביכער הערסאלאנען,
אונד שפיהל דאן שוילד, אסט אינוויליג;
"נון, וואס ווארעל איהר פון מיר?"
האָרעט, שטראך אויך; איהר זינד אונדליקליך;
איהר ווארעט אינוואס; דאס שפיהלנאטע פיר איך ציעהט
טיך אן.
ער שטעס איינען פיעלען זיפערע אום אונד וואר-
דע נאכערקליך, איך ערצאהלעט איהם, וויא ער שאן וויס
איינענע צייט דורך זיין טרויערען איינען מינע אויפ-
שטראקקייט אויף זיך, גענאנען האבע, דאס איך ערשטען
אמשהיל געהטע אן זינדע לאנע, וועלכע אום פיערען גריי-
דען מיר אונדערהאלדער ערשיינט; דאסס אין דוקלעס
געטהיל נישט בראסער גענייערע, זאנדרען פיעלעהר נע-
הייסער אנצעהנע צו איהם, מיר קיינע וועט לאסט, ביז
אייך איהם, דעם איינוואסען אונד פאסטענען, נאחער
פיעלען ווישע.
(פארשעצונג פאלט.)

